

Klasa I gimnazjum

Święty Stanisław Kostka – patron młodzieży

Cel ogólny

Ukazanie świętego Stanisława Kostki – patrona młodzieży jako wzoru miłości Boga.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- przytacza treść Ewangelii Mt 5,48,
- podaje datę i miejsce urodzin świętego Stanisława Kostki,
- wymienia miejsca, w których przebywał św. Stanisław Kostka,
- objaśnia motto życiowe św. Stanisława Kostki: „Do wyższych rzeczy jestem stworzony i dla nich pragnę żyć”,
- wyjaśnia, czym jest powołanie,
- używa poprawnie pojęć: powołanie, służba Bogu, świętość,
- uzasadnia, dlaczego święty Stanisław Kostka jest patronem młodzieży,
- opowiada o życiu świętego Stanisława Kostki,
- wskazuje na mapie miejsca pobytu św. Stanisława Kostki,
- analizuje postępowanie świętego Stanisława Kostki,
- przyjmuje odpowiedzialność za realizację swojego powołania.

Metody

Analiza tekstu źródłowego, dyskusja, kolaż, wywiad, praca w grupach, drama.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, Żywoty Świętych, Katechizm Kościoła Katolickiego, obraz świętego Stanisława Kostki, mapa Europy, plansza z napisem słów Ewangelii, kartki z życiorysem świętego Stanisława, arkusze papieru, flamastry.

PRZEBIEG KATECHEZY

Modlitwa

Pieśń „Święty Stanisławie Patronie nasz”.

Wprowadzenie

Dziś jesteście młodymi ludźmi. Przed wami perspektywa samodzielnego życia. Prawdopodobnie zadajecie sobie pytanie:

- Co z nim zrobić, jak je przeżyć?
- Może chcecie nadać swojemu życiu jakiś specjalny wymiar?

Każdy z nas może w dużym stopniu wpłynąć na przebieg swojego życia i nadać mu określony sens. Snujecie więc plany na przyszłość. Dotyczą one przyszłości tej najbliższej, czasami są jednak bardziej perspektywiczne i obejmują dłuższe etapy.

Pomyślcie:

- Jakie są wasze plany na przyszłość?

Na dzisiejszej katechezie będziemy mówić o życiu młodego człowieka, świętego Stanisława Kostki i zastanowimy się, czy może być on dla nas wzorem do naśladowania.

Na tablicy umieszczamy obraz świętego Stanisława.

Uczniowie otrzymują kartki, na których planują swoje najbliższe 10 lat.
Czas pracy 5 minut.

Po skończonej pracy uczniowie odkładają swoje kartki na bok, wróć do nich w końcowej części katechezy. Następnie zastanawiamy się, czy słuszną decyzję podjął Stanisław Kostka i czy był człowiekiem doskonałym ?

Do doskonałości wzywa każdego z nas sam Jezus Chrystus.

Teraz prosimy uczniów, by wstali, zapalamy świecę i w chwili ciszy zwracamy się do Ducha Świętego, by obdarzył nas darem pobożności, byśmy z godnością wysłuchali słów Jezusa Chrystusa.

Rozwinięcie

„Bądźcie więc wy doskonali, jak doskonały jest Ojciec wasz niebieski” (Mt 5,48).

(Planszę z tekstem możemy umieścić na tablicy.)

- Do czego Pan Jezus wzywa nas tymi słowami?
- Co to znaczy być człowiekiem doskonałym?
- Jak nazywamy takich ludzi, którzy w czasie swojego ziemskiego życia w pełni odpowiedzieli na to wezwanie?

Ludzie, którzy w pełni odpowiedzieli na wezwanie Chrystusa, są świętymi. Kościół stawia nam świętych jako wzory pięknego życia. Zwłaszcza ludzie młodzi potrzebują takich wzorów do naśladowania.

Dzielimy uczniów na dwie grupy. Każdy z uczniów otrzymuje kartkę z życiorysem świętego Stanisława. Grupy otrzymują arkusze papieru i flamastry.

Tekst do pracy w grupie

Święty Stanisław Kostka urodził się w 1550 roku w Rostkowie koło Przasnysza. Był synem szlachcica. Pochodził ze znanego w Polsce rodu. Jego ojciec, Jan Kostka był kasztelanem zakroczymskim. Jako syn swych czasów posiadał ducha rycerskiego i chciał go zaszcześcić zarówno w Stanisławie, jak i w jego braciach: Pawle, Wojciechu i Mikołaju. Miał poczucie dumy i marzył o karierze dla synów. W ich rodzinie nie brakowało takich, którzy zrobili kariery polityczne, a nawet naukowe. Ojciec wychowywał synów w duchu rycerskości, odwagi, ambicji i pragnieniu, aby osiągnęli w życiu jak najwięcej. Matka Małgorzata uchodziła za kobietę religijnie gorliwą, skromną i umiarkowaną. Wymagała dużo od siebie, posiadała silną wolę, była zdolna do poświęceń. Prowadząc głębokie życie duchowe, wyzwała w synach przywiązanie do religii, upór w dążeniu do celu, konsekwencję i odpowiedzialność, jak też umiejętność medytacji. Stanisław przebywał w rodzinnym domu do 13. roku życia. W 1564 roku Stanisław i jego brat Paweł wyjechali do Wiednia, aby studiować w Collegium Jezuickim.

Towarzyszył im ich nauczyciel Jan Bieliński i dwóch służących. Księża jezuici przygotowali młodzież do życia nie tylko przez formację intelektualną, lecz również przez dyscyplinę

i kształtowanie silnej woli oraz wyrabianie dojrzałych charakterów. Kolegium posiadało własny regulamin i plan dnia, który należało sumiennie przestrzegać. Jeśli ktoś przyjmował regulamin jako porządek narzucony z zewnątrz, odczuwał jego trud, czuł się ograniczony w swojej swobodzie działań. Niektórzy porządek dnia traktowali jako owoc doświadczeń wielu pokoleń i pomoc w dobrym wykorzystaniu czasu, który jest darem Boga, w celu zdobycia wiedzy i kształtowania charakteru. Z tej szansy skorzystał Stanisław. Po kilku miesiącach nauki należał do wybijającej się wiedzą grupy studentów. Był pracowity i sumienny, wiedząc dobrze, że sukcesy same nie przyjdą. Trzeba na nie mozolnie zapracować bez względu na zdolności, jakie się posiada. Święty Stanisław w swoim życiu kierował się słowami: „Do wyższych rzeczy jestem stworzony i dla nich pragnę żyć” Inaczej postępował jego brat Paweł. Najbardziej widocznym sprawdzianem była zmiana miejsca zamieszkania. Samodzielne mieszkanie na stacji Paweł chciał wykorzystać według swego szlacheckiego stanu. Nie bardzo rozumiał potrzebę wyrzeczeń i dyscypliny. Był młody, chciał się bawić, nosić eleganckie stroje, podobać się i imponować innym. Odrzucił nadmiar obowiązków, chciał za-kosztować beztroskiego życia z kolegami. Stanisław podszedł inaczej do pobytu w Wiedniu. Nadal był pracowity, podporządkowany, ambitny, wykazujący duże zainteresowanie i zaangażowanie życiem i praktykami religijnymi. Na tle inności postaw dochodziło między braćmi do konfliktów. Paweł nie mógł zrozumieć stylu życia brata. Pewnie nie jeden raz prowadzili ze sobą rozmowy, aby przekonać się nawzajem o słuszności swego postępowania.

Sposób, w jaki żył Stanisław, wyznaczało mu rodzące się w sercu pragnienie poświęcenia swego życia na służbę Bogu. W 1566 roku Stanisław ciężko zachorował, był bliski śmierci. W chorobie zwrócił się z prośbą do Matki Bożej o pomoc i został cudownie uzdrowiony. Wyjawił spowiednikowi swój zamiar wstąpienia do zakonu ojców jezuitów. Prowincjał jezuitów ojciec Wawrzyniec Maggio odmówił przyjęcia Stanisława bez wyraźnego pozwolenia rodziców. Stanisław szukał pośredników do osiągnięcia celu. Zwrócił się o pomoc do kaznodziei cesarskiej Marii – ojca Francesco Antonio. Ten skierował Stanisława do Górnych Niemiec – Piotra Kanizjusza, a gdy i ten odmówił, miał się udać do samego generała ojca Franciszka Borgiasza do Rzymu. Stanisław jako drogę do celu wybrał ucieczkę w dniu 10 sierpnia 1567 roku. Zostawił list do brata i pedagoga, poprosił o pożegnanie rodziców, zabrał listy polecające i wyruszył do Augsburga i dalej do Dylingi. Kanizjusz, przekonany o autentyczności powołania, obiecał wysłać go do Rzymu, lecz aby lepiej poznać charakter i predyspozycje młodego Polaka, umieścił go w Kolegium na okres trzech tygodni, aby tam spełniał posługi w kuchni i stołówce. Sposób wykonywania obowiązków zwrócił uwagę Kanizjusza. Stanisław nie czuł się dotknięty tym, że potraktowano go jak służącego. Powierzone prace wykonywał z taką samą gorliwością i powagą jak zdobywanie wiedzy. Pod koniec września 1567 roku Kanizjusz odesłał Stanisława do Rzymu. Wędrował razem z dwoma kandydatami około miesiąca – dotarli 25 września.

W dniu 28 października Stanisław został przyjęty do Zakonu. Odbył trzydziestodniowe re-kolekcje i rozpoczął nowicjat. W czasie nowicjatu Stanisław musiał wyróżniać się wśród kandydatów, gdyż przełożeni podkreślali jego niezwykle uduchowienie i szlachetność, promieniowanie na współbraci pokorę i nieubieganie się o zaszczyty. Był przejęty zleconymi mu pracami, twardy i surowy wobec siebie i wobec innych. Niestety, ojciec nie zrezygnował z walki o syna, napisał do Stanisława list, w którym czynił mu wyrzuty, oskarżał o zniesławienie rodu i groził, że odnajdzie go wszędzie. Stanisław odpisał list do rodziców, w którym zapewnił, że Bóg obdarzył go łaską powołania i wezwał do życia w czystości, ubóstwie i posłuszeństwie, dlatego wolałby okrutną śmierć niż złamanie ślubów złożonych Bogu.

Zmarł w dniu 15 sierpnia 1568 roku, w Święto Wniebowzięcia N.M.P., którą tak bardzo kochał. Chwila śmierci była zarazem początkiem czci świętego Stanisława. Papież Klemens X w 1674 roku ogłosił Stanisława patronem Polski, a 13 listopada 1714 roku Klemens XI wydał dekret kanonizacyjny (*Żywoty Świętych, Encyklopedia Kościelna*).

Grupa I

Wypiszcie z życiorysu św. Stanisława te wartości, które świadczą o tym, że był człowiekiem doskonałym.

Grupa II

Wypiszcie z życiorysu św. Stanisława te wartości, które możecie przejąć jako własne.

Czas pracy – 10 minut.

Po zakończeniu pracy w grupach następuje prezentacja. Przy omówieniu należy zwrócić uwagę, że sposób, w jaki żył święty Stanisław, wyznaczało mu rodzące się w sercu pragnienie poświęcenia swojego życia na służbę Bogu.

O powołaniu mówi Katechizm Kościoła Katolickiego: (odczytujemy tekst)

„Człowiek oddany umiłowanemu nade wszystko Bogu, ofiarowany Mu już przez chrzest, w stanie życia konsekrowanego bardziej wewnętrznie poświęca się służbie Bożej i oddaje się dla dobra całego Kościoła” (KKK 945).

– W jaki sposób każdy z was może oddać się na służbę Bogu już dziś?

Uświadamiamy uczniom, że miłość do Boga jest najwyższą wartością w życiu człowieka, gdyż ona doprowadzi do zrozumienia samego siebie i odnalezienia swojej tożsamości. (Możemy zaproponować, by uczniowie wstali i w cichej modlitwie powiedzieli Bogu o swoim życiu).

Dzielimy klasę na cztery grupy.

Grupa I

Przeprowadźcie wywiad ze świętym Stanisławem na temat życia młodzieży w Jego czasach i poproście Go o radę, jak odnaleźć się we współczesnym świecie.

Grupa II

Przedstawcie na plakacie motto życiowe świętego Stanisława: „Do wyższych rzeczy jestem stworzony i dla nich pragnę żyć”.

Grupa III

Przedstawcie na mapie konturowej i omówcie drogę świętego Stanisława z domu rodzinnego do miejsca, w którym zrealizował swoje życiowe plany.

Grupa IV

Na podstawie życiorysu świętego Stanisława przygotujcie rozmowę pomiędzy braćmi: Stanisławem i Pawłem, jak również ich kolegami.

Czas pracy – 10 minut.

Po zakończeniu pracy w grupach następuje prezentacja. Następnie wracamy do kartek z planem życiowym. Polecamy, by uczniowie jeszcze raz przeczytali swoje plany i dokonali ewentualnej korekty, uzupełnienia.

(Możemy zaproponować, by chętni uczniowie odczytali swoje życiowe plany.)

Doprowadzamy do refleksji w oparciu o wypracowane plansze i rozmawiamy z uczniami na temat podejmowania życiowych decyzji. Zachęcamy uczniów do bycia odpowiedzialnymi za siebie i innych, by w swoim codziennym życiu kierowali się najwyższymi wartościami.

Papież Benedykt XVI zwrócił się do młodzieży świata następującymi słowami:

„Biorąc przykład z wielu uczniów Chrystusa, także i wy, drodzy przyjaciele, przyjmijcie z radością wezwanie do pójścia za Nim, by intensywnie i owocnie żyć na tym świecie” (Orędzie na XXV Światowy Dzień Młodzieży, Watykan, 22 lutego 2010 r.) .

– Do czego zachęca młodych papież Benedykt XVI?

Chwila osobistej modlitwy, w której prosimy Boga, by nauczył nas podejmowania właściwych decyzji; byśmy każdego dnia byli silni wiarą i oddawali swoje życie na służbę Bogu i bliźnim. Po chwili ciszy może nastąpić modlitwa spontaniczna lub możemy odczytać wybrane wersety z Litanii do świętego Stanisława Kostki.

Np.

– Święty Stanisławie Kostko, radosny Patronie polskiej młodzieży. Módl się za nami.

– Święty Stanisławie Kostko, wierny przyjacielu Chrystusa ukrytego w Eucharystii. Módl się za nami.

Za wstawiennictwem świętego Stanisława Kostki, abyś pomógł młodzieży, szukającej swojego miejsca w świecie wybrać najwłaściwszą drogę życia i zrealizować niezależnie od ludzkich zamysłów Twoje powołanie. Prosimy Cię Boże.

Zakończenie

Święty Stanisław Kostka uczy nas, że zawsze można pięknie żyć. W każdej chwili trwać w przyjaźni z Bogiem, a drogą do świętości, do której jesteśmy powołani, jest częste spotkanie się z Chrystusem w sakramentach świętych, a zwłaszcza Eucharystii oraz w modlitwie.

Błogosławiony Jan Paweł II, zwracając się do młodzieży, powiedział takie zdanie: „Jesteście nadzieją Kościoła, jesteście moją nadzieją” (3 czerwca 1997 r.)

– Co to znaczy być nadzieją Kościoła?

– Jakie wartości powinny nam przyświecać przy realizacji naszych życiowych planów?

– Jakie postanowienia możemy podjąć już dziś, by być odpowiedzialnym za swoje postępowanie?

– Dlaczego świętego Stanisława nazywamy Patronem młodzieży?

Pomyślmy, jak odpowiadamy na miłość Boga, jak staramy się współpracować z Jego łaską, ofiarowaną nam na chrzcie świętym?

Praca domowa

Wyjaśnij, co dla ciebie znaczą słowa świętego Stanisława: „Do wyższych rzeczy jestem stworzony i dla nich pragnę żyć”.

Modlitwa

Modlitwa Pańska.